

Mehmet KÖLE

İLÂMLI İCRA TAKİBİNDE İCRA MAHKEMESİ TARAFINDAN İCRANIN GERİ BIRAKILMASI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
A. KONUNUN TAKDİMİ VE ÖNEMİ.....	1
B. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI VE İNCELEME YÖNTEMİ.....	3

BİRİNCİ BÖLÜM İLÂMLI İCRA TAKİBİ VE İCRANIN GERİ BIRAKILMASI KURUMU HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

1.1. İLÂMLI İCRA TAKİBİ	7
1.1.1. Genel Olarak Cebri İcra ve İlâmlı İcra Takibi.....	7
1.1.2. Para Alacaklarına İlişkin İlâmların İcrasında İzlenecek Prosedür	12
1.2. İLÂMLI İCRA TAKİBİNİN DURDURULMASINA İMKÂN TANIYAN HUKUKÎ ÇARELER VE BU ÇARELERİN İCRANIN GERİ BIRAKILMASI KURUMU İLE KARŞILAŞTIRILMASI	19

1.2.1. Genel Olarak.....	19
1.2.2. İcra Mahkemesi Tarafından İcranın Geri Bırakılması.....	20
1.2.3. Bölge Adliye Mahkemesi veya Yargıtay Tarafından İcranın Durdurulması.....	24
1.2.4. Yargılamanın İadesi Davasında Davaya Bakan Mahkeme Tarafından İcranın Durdurulması.....	26
1.2.5. Diğer Hukukî Çareler	28
1.3. İCRANIN GERİ BIRAKILMASI KURUMUNA İLİŞKİN TEMEL HUSUSLAR.....	30
1.3.1. Terim Sorunu	30
1.3.2. İcranın Geri Bırakılması Kurumunun Düzenlenme Amacı ve İşlevi.....	32
1.3.3. İcranın Geri Bırakılması Kurumunun Hukukî Niteliği ve Tanımı	36
1.3.3.1. Genel Olarak.....	36
1.3.3.2. İcranın Geri Bırakılması Kurumunun Hukukî Niteliğinin İcra Hukuku Açısından Değerlendirilmesi ..	37
1.3.3.3. İcranın Geri Bırakılması Kurumunun Hukukî Niteliğinin Usûl Hukuku Açısından Değerlendirilmesi.	41
1.3.3.4. Kurumun Tanımı	48
1.3.4. İcranın Geri Bırakılması Kurumuna İlişkin Hükümlerin Kanun'da Düzenleniş Şekli ve Uygulama Alanı	48
1.4. İCRANIN GERİ BIRAKILMASI TALEBİNDE BULUNULABİLMESİ İÇİN GEREKLİ ŞARTLAR.....	54
1.4.1. İcra Emrinin Tebliğ Edilmiş Olması.....	54
1.4.2. İlâmlı İcra Takibinin Sona Ermemiş Olması	55
1.4.3. Borçlunun İlâma Bağlı Borcunu İcra Emriyle İstenildiği Hâlde Ödememesi Sebebine Dayanılarak Doğrudan Doğruya İflâsının İstenmemiş Olması.....	56
1.5. İCRANIN GERİ BIRAKILMASI TALEBİNDE BULUNULMASI GEREKEN SÜRE.....	57
1.5.1. İcra Emrinin Tebliğinden Önceki Dönemde Doğmuş Sebeplere Dayalı Talepler Bakımından	59

1.5.1.1. Kanun'da Öngörülen Süre	59
1.5.1.2. Borçlunun Gecikmiş İtiraz Yoluna Başvuru Hakkı.....	61
1.5.2. İcra Emrinin Tebliğinden Sonraki Dönemde Doğmuş Sebeplere Dayalı Talepler Bakımından	63
1.6. İCRANIN GERİ BIRAKILMASI TALEBİNDE BULUNULMASININ İLÂMLI İCRA TAKİBİNE ETKİSİ	64
1.6.1. İcranın Geri Bırakılması Talebinin Derdest Takibe Etkisi	64
1.6.2. İcra Takibinin Geçici Olarak Durdurulup Durdurulamayacağı Sorunu.....	67

İKİNCİ BÖLÜM

İCRANIN GERİ BIRAKILMASI SEBEPLERİ

2.1. İCRANIN GERİ BIRAKILMASI TALEBİNE DAYANAK TEŞKİL EDEBİLEN SEBEPLER	71
2.1.1. İtfâ	73
2.1.1.1. Genel Olarak	73
2.1.1.2. Ödeme	77
2.1.1.2.1. Ödeme Sebebiyle Borcun Tamamen İtfâ Edilmiş Sayılabilmesi İçin Ödenmesi Gereken Borç Kalemleri.....	79
2.1.1.2.1.1. İcra Emrinin Tebliğinden Önceki Dönem..	79
2.1.1.2.1.2. İcra Emrinin Tebliğinden Sonraki Dönem..	81
2.1.1.2.2. Ödemenin Borçlu Tarafından Alacaklıya Yapılmasının Zorunlu Olup Olmadığı	83
2.1.1.2.2.1. Ödemenin Borçlu Tarafından Yapılmasının Zorunlu Olup Olmadığı	84
2.1.1.2.2.2. Ödemenin Alacaklıya Yapılmasının Zorunlu Olup Olmadığı.....	86
2.1.1.2.3. Ödeme Sebebine İlişkin Özellik Arz Eden Bazı Durumlar.....	90
2.1.1.2.3.1. Nafaka Borcunun Aynî İfâ ile Sona Erdirilmesi	90

2.1.1.2.3.2. Seçimlik Mahkûmiyet Hükümünün Özellik Arz Ettiği Bir Durum	95
2.1.1.3. Takas	98
2.1.1.3.1. Genel Olarak.....	98
2.1.1.3.2. Takas Sebebiyle İcranın Geri Bırakılması.....	99
2.1.1.4. Borç Konusunun Tevdi Yerine Tevdi Edilmesi.....	106
2.1.1.5. Nafaka Yükümlülüğünün Sona Ermesi	108
2.1.1.6. Borcun Dış Üstlenilmesinin İtfa Sebebi Bakımından Değerlendirilmesi	109
2.1.1.7. Değişiklik Davası Sonunda Verilen Değişiklik Hükümünün İtfa Sebebi Olarak Kabul Edilip Edilemeyeceği	111
2.1.2. Zamanaşımı.....	113
2.1.2.1. Genel Olarak.....	113
2.1.2.2. İlâma veya İlâm Niteliğindeki Belgeye Bağlı Alacağın Zamanaşımına Uğraması.....	114
2.1.2.2.1. İlâma Bağlı Alacağın (İlâmın) Zamanaşımına Uğraması	114
2.1.2.2.2. İlâm Niteliğindeki Belgeye Bağlı Alacağın Zamanaşımına Uğraması	123
2.1.2.3. İcra ve İflâs Kanunu 39. Maddesi Hükümünün Anlamı ve Yerindeliği.....	124
2.1.2.3.1. Öğretide Konuya İlişkin İleri Sürülen Görüşler	125
2.1.2.3.2. Kanaatimiz.....	128
2.1.3. İmhal	132
2.2. İCRANIN GERİ BIRAKILMASI TALEBİNE DAYANAK TEŞKİL EDEMEYEN SEBEPLER	136
2.2.1. Hüküm Verildiği Tarihten Önceki Dönemde Var Olan Sebepler	136
2.2.2. İstinaf ve Temyiz Sebepleri	139
2.2.3. Şikâyet Sebepleri	141

2.2.4. Sahtelik İddiası.....	148
2.2.5. Yetki İtirazı.....	150
2.3. İCRANIN GERİ BIRAKILMASI SEBEPLERİNİN İCRA VE İFLÂS KANUNU MADDE 33'TE SAYILANLARLA SINIRLI OLMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	151
2.3.1. Genel Olarak	151
2.3.2. İcra ve İflâs Kanunu m. 33'te Sayılan Sebeplerin Kapsamı Dışında Kalmasına Rağmen Maddî Anlamda Kesin Hükme Aykırılık Teşkil Etmeyen Savunma Sebepleri	153
2.3.2.1. İcrayı Geçici veya Sürekli Olarak Engelleyen İcra Sözleşmesinin Varlığı İddiası	153
2.3.2.2. İcra Dairesinin Yetkisi Hakkında Münhasır Yetki Sözleşmesinin Var Olduğu Durumlarda Yetki İtirazı... ..	155
2.3.2.3. Yabancı Para Borcunun Tahsili İçin Yapılan Takiplerde Döviz Kurunun Yüksek Belirlenmesi Suretiyle Alacağın Fazla İstendiği İddiası	156
2.3.2.4. Öğretide Yer Alan Diğer Savunma Sebepleri	158
2.3.3. Ara Değerlendirme.....	160

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İCRANIN GERİ BIRAKILMASI USÛLÜ, İCRA MAHKEMESİNİN KARARI VE BU KARARA KARŞI BAŞVURULABİLECEK KANUN YOLLARI

3.1. UYGULANACAK YARGILAMA USÛLÜ	163
3.2. TALEPTE BULUNMA AŞAMASI	168
3.2.1. Genel Olarak	168
3.2.2. Talepte Bulunabilen Kimse ve Talebin Muhatabı.....	169
3.2.2.1. Borçlu	169
3.2.2.2. Alacaklı.....	177
3.2.3. Talepte Bulunulacak Mercî.....	178

3.2.3.1. Görevli Merci.....	178
3.2.3.2. Yetkili Merci.....	181
3.2.3.3. Görevli veya Yetkili Olmayan Merciden Talepte Bulunulması.....	182
3.2.4. Talepte Bulunma Şekli.....	187
3.2.4.1. Genel Olarak.....	187
3.2.4.2. Dilekçede Bulunması Gereken Kayıtlar	191
3.2.5. Talepte Bulunulurken Ödenmesi Gereken Harç ve Giderler	197
3.2.6. Talepte Bulunulması Gereken Süre	199
3.2.7. Talepte Bulunulmuş Sayılma Anı.....	199
3.2.8. Talepte Bulunulmasına Bağlanan Sonuçlar.....	200
3.2.8.1. Mahkemenin Talebi İnceleme ve Karar Verme Zorunluluğunun Doğması	200
3.2.8.2. Derdestliğin Ortaya Çıkması.....	201
3.2.8.3. İddiayı Genişletme veya Değiştirme Yasağının Başlaması.....	203
3.2.8.4. Talebin Derdest İcra Takibine Etkisi.....	208
3.3. TALEBİN İNCELENME ŞEKLİ.....	208
3.3.1. İncelemenin Duruşmalı Olarak Yapılıp Yapılmayacağı.....	208
3.3.2. Duruşma Yapılmasına Karar Verilen Hâllerde Tarafların Davet Edildikleri Duruşmaya Gelmemelerinin Sonucu	214
3.4. ÖN İNCELEME AŞAMASI.....	218
3.5. TAHKİKAT AŞAMASI.....	222
3.6. İSPAT VE DELİLLER.....	224
3.6.1. Genel Olarak	224
3.6.2. Borcun İtfâ veya İmhal Edildiği İddiasının İspatı İçin Başvurulabilen Deliller	226
3.6.2.1. İcra Emrinin Tebliğinden Önceki Dönemde Gerçekleşen Sebeplerin İspatı.....	233
3.6.2.1.1. İmzası İkrar Edilmiş Senet	233

3.6.2.1.2. Yetkili Merciler Tarafından Re'sen Düzenlenmiş veya Usûlüne Uygun Onaylanmış Senet.....	238
3.6.2.2. İcra Emrinin Tebliğinden Sonraki Dönemde Gerçekleşen Sebeplerin İspatı.....	240
3.6.3. Alacağın Zamanaşımına Uğradığının İspatı.....	242
3.7. KARAR AŞAMASI.....	244
3.7.1. Genel Olarak.....	244
3.7.2. İcranın Geri Bırakılması Talebi Hakkında Verilen Kararların Ortak Yönleri	247
3.7.2.1. Kararda Bulunması Gereken Kayıtlar	247
3.7.2.2. Yargılama Giderleri	249
3.7.2.3. İcra Tazminatına Hükmedilememesi	253
3.7.2.4. Kararın Maddî Anlamda Kesin Hüküm Teşkil Etmemesi.....	255
3.7.3. İcranın Geri Bırakılması Talebinin Kabulü Kararı ve Sonuçları	260
3.7.3.1. İtfa Sebebiyle İcranın Geri Bırakılması.....	260
3.7.3.2. Zamanaşımı Sebebiyle İcranın Geri Bırakılması.....	268
3.7.3.3. İmhal Sebebiyle İcranın Geri Bırakılması	274
3.7.4. İcranın Geri Bırakılması Talebinin Reddi Kararı.....	276
3.7.4.1. Genel Olarak.....	276
3.7.4.2. Borçlunun Menfi Tespit Davası Açıp Açamayacağı Sorunu.....	278
3.7.4.3. Borçlunun İstirdat Davası Açma İmkânı.....	286
3.7.5. İcranın Geri Bırakılması Talebi Derdestken İcra Takibinin Sona Ermesi Hâlinde Verilmesi Gereken Karar ...	287
3.8. KARARA KARŞI BAŞVURULABİLECEK KANUN YOLLARI	292
3.8.1. İstinaf.....	292
3.8.1.1. Genel Olarak.....	292

3.8.1.2. İstinaf Yoluna Başvurulurken Gösterilmesi	
Gereken Teminat.....	300
3.8.1.2.1. Genel Olarak	300
3.8.1.2.2. Teminat Göstermek Zorunda Olan Kimse	304
3.8.1.2.3. Teminatın Gösterilme Zamanı	305
3.8.1.2.4. Teminatın Türü.....	306
3.8.1.2.5. Teminatın Miktarı.....	307
3.8.1.3. İstinaf İncelemesi Sonunda Verilecek Karar	307
3.8.1.3.1. Genel Olarak	307
3.8.1.3.2. İstinaf Başvurusunun Haksız Olması	
Nedeniyle Esastan Reddi Kararı.....	308
3.8.1.3.3. İstinaf Başvurusunun Haklı Olması	309
3.8.1.3.3.1. İcra Mahkemesi Kararının Kaldırılarak	
Gönderme Kararı Verilmesi	309
3.8.1.3.3.2. İcra Mahkemesi Kararının Kaldırılarak	
İcranın Geri Bırakılması Talebinin	
Kısmen veya Tamamen Kabulüne Karar	
Verilmesi	311
3.8.1.3.3.3. İcra Mahkemesi Kararının Kaldırılarak	
İcranın Geri Bırakılması Talebinin Reddine	
Karar Verilmesi.....	311
3.8.2. Temyiz	312
3.8.2.1. Genel Olarak.....	312
3.8.2.2. Temyiz İncelemesi Sonunda Verilecek Karar	318
3.8.2.2.1. Genel Olarak.....	318
3.8.2.2.2. Bozma Kararı	318
3.8.2.2.3. Onama Kararı	320
3.8.2.2.4. Düzelterek Onama Kararı	320
3.8.3. Yargılamanın İadesi Yoluna Başvuru İmkânı	321
SONUÇ	325
KAYNAKÇA	335